

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TEMEL ALAN YETERLİLİKLERİ

İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ

TEMEL ALAN KODU: 34

**ANKARA
13 OCAK 2011**

1.BÖLÜM: ÖĞRENİM ALANLARI VE ÇALIŞMA YÖNTEMİ.....	2
1.1.ISCED 97 (FOET 99) Eğitim - Öğretim Alt Alanları.....	2
1.1.1.Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED)	2
1.2.Temel Alanda Yer Alan Türkiye’deki Eğitim-Öğretim Programları	3
1.2.1. Meslek Yüksekokulu ve Önlisans Programları.....	3
1.2.2. Fakülte ve Yüksekokul Lisans Programları	3
1.3.Temel Alan Tanıtımı	5
1.4.Çalışma Grubu	5
1.5.Çalışma Yöntemi	5
1.6.Paydaş Görüşleri	6
 2.BÖLÜM: TEMEL ALAN YETERLİLİKLERİ (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)	7
2.1. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)	7
2.1.1.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı ÖNLİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı).....	7
2.1.2.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı).....	8
2.1.3.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı YÜKSEK LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)	9
2.1.4.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı DOKTORA Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı).....	10
2.2. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)	11
2.2.1.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı ÖNLİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı).....	11
2.2.2.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı).....	12
2.2.3.İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı YÜKSEK LİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı).....	13

Temel Alan Adı	:	İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ
Kodu	:	34

Temel Alan (iki haneli) kodları için kaynak	:	ISCED 97 (UNESCO)
Alt Alan (üç haneli) kodları için kaynak	:	FOET 99 (EUROSTAT-CEDEFOP)

1.BÖLÜM: ÖĞRENİM ALANLARI VE ÇALIŞMA YÖNTEMİ

1.1.ISCED 97 (FOET 99) Eğitim - Öğretim Alt Alanları

34	İŞLETME VE YÖNETİM BİLİMLERİ	341	Toptan ve perakende satış
		342	Pazarlama ve reklamcılık
		343	Finans, bankacılık, sigortacılık
		344	Muhasebe ve vergilendirme
		345	İşletme yönetimi ve kamu yönetimi
		346	Sekreterlik ve ofis işleri
		347	Çalışma yaşamı

1.1.1.Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED)

SIRA NO	ISCED (UNESCO)	ISCED (UNESCO)	EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEMEL ALANLARI
	GENİŞ ALAN KODU	TEMEL ALAN KODU	
1	1	14	Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri
2	2	21	Sanat
3	2	22	Beşeri Bilimler
4	3	31	Sosyal ve Davranış Bilimleri
5	3	32	Gazetecilik ve Enformasyon
6	3	34	İşletme ve Yönetim Bilimleri
7	3	38	Hukuk
8	4	42	Yaşam Bilimleri
9	4	44	Doğa Bilimleri
10	4	46	Matematik ve İstatistik
11	4	48	Bilgisayar
12	5	52	Mühendislik
13	5	54	Üretim ve İşleme
14	5	58	Mimarlık ve Yapı
15	6	62	Tarım, Ormancılık, Hayvancılık ve Su Ürünleri
16	6	64	Veterinerlik
17	7	72	Sağlık
18	7	76	Sosyal Hizmetler
19	8	81	Kişisel Hizmetler
20	8	84	Ulaştırma Hizmetleri
21	8	85	Çevre Koruma
22	8	86	Güvenlik Hizmetleri

1.2. Temel Alanda Yer Alan Türkiye'deki Eğitim-Öğretim Programları

1.2.1. Meslek Yüksekokulu ve Önlisans Programları

Programların İlişkili Olduğu ISCED Alanları	Program Adı
34	Bankacılık ve Sigortacılık
34	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı
34,84	Deniz Ulaştırma ve İşletme
34,84	Deniz ve Liman İşletmeciliği
34	Dış Ticaret
34	Emlak ve Emlak Yönetimi
34,32, 21	Halkla İlişkiler ve Tanıtım
34,84	Hava Lojistiği
34,84	Havacılıkta Yer Hizmetleri Yönetimi
34	İnsan Kaynakları Yönetimi
34	İşletme Yönetimi
34	Kooperatifçilik
34,84	Lojistik
34,31	Maliye
34	Menkul Kıymetler ve Sermaye Piyasası
34	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları
34	Pazarlama
34	Perakende Satış ve Mağaza Yönetimi
34,84	Raylı Sistemler İşletmeciliği
34,72	Sağlık Kurumları İşletmeciliği
34,84	Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği
34,62	Tarımsal İşletmecilik
34,72	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik
34,72	Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama
34,81	Turizm ve Otel İşletmeciliği
34,84	Yat İşletme ve Yönetimi
34	Yerel Yönetimler
21,34	Marka İletişimi
54,34	Üretimde Kalite Kontrol
81,72, 34, 21	Spor Yönetimi

1.2.2. Fakülte ve Yüksekokul Lisans Programları

Programların İlişkili Olduğu ISCED Alanları	Program adı
34	Bankacılık
34	Bankacılık ve Finans
34	Bankacılık ve Finansman
34	Bankacılık ve Sigortacılık
34,85	Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
34,84	Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi
34,84	Denizcilik İşletmeleri Yönetimi
34,31, 32	Eşit Ağırlıklı Programlar
34	Gayrimenkul ve Varlık Değerleme
34	Gümrük İşletme
34,32	Halkla İlişkiler
34,32, 21	Halkla İlişkiler ve Reklamcılık

Programların İlişkili Olduğu ISCED Alanları	Program adı
34,32, 21	Halkla İlişkiler ve Tanıtım
34	İnsan Kaynakları Yönetimi
34	İşletme
32,34	İşletme Bilgi Yönetimi
34,31	İşletme-Ekonomi
34,31	Kamu Yönetimi
34,81	Konaklama İşletmeciliği
34 81	Konaklama ve Turizm İşletmeciliği
34,84	Lojistik Yönetimi
34,31	Maliye
34	Muhasebe
34	Muhasebe Bilgi Sistemleri
34	Muhasebe ve Denetim
34	Muhasebe ve Finans Yönetimi
34,81	Otel Yöneticiliği
34	Pazarlama
34,21, 32	Reklamcılık
34,21, 32	Reklamcılık ve Halkla İlişkiler
34,72	Sağlık İdaresi
34,72	Sağlık Kurumları İşletmeciliği
34,72	Sağlık Kurumları Yöneticiliği
34 72	Sağlık Yönetimi
34	Sermaye Piyasası
34	Sermaye Piyasası Denetim ve Derecelendirme
34,81	Seyahat İşletmeciliği
34,81	Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği
34	Sigortacılık
34	Sigortacılık ve Risk Yönetimi
34,84	Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği
34,62	Tarım İşletmeciliği
34,81	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik
34,81	Turizm ve Otel İşletmeciliği
34,81	Turizm ve Otelcilik
34	Uluslararası Finans
34	Uluslararası Girişimcilik
34	Uluslararası İşletme
34	Uluslararası İşletme Yönetimi
34	Uluslararası İşletmecilik
34	Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret
34,84	Uluslararası Lojistik
34,84	Uluslararası Lojistik ve Taşımacılık
34,84	Uluslararası Lojistik Yönetimi
34	Uluslararası Ticaret
34	Uluslararası Ticaret ve Finansman
34	Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik
34,84	Uluslararası Ticaret ve Lojistik
34,84	Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi
34	Uluslararası Ticaret ve Pazarlama
34,81	Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği
31,34	Ekonometri
31,34	Ekonomi

Programların İlişkili Olduğu ISCED Alanları	Program adı
31,34	Ekonomi ve Finans
31,34	Ekonomi ve İdari Bilimler Programları
31,34	Ekonomi-Yönetim Bilimleri Programları
31,34	İktisat
31,34	Siyaset Bilimi
31,34	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
32,34	İşletme Bilgi Yönetimi
46,34	Aktüerya
4634	Aktüerya Bilimleri
46,34	Finans Matematiği
52,84, 34	Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği
52,34	Endüstri Mühendisliği
52,34	Endüstri Sistemleri Mühendisliği
52,34	İşletme Mühendisliği
52,34	Sistem Mühendisliği
54,34	Tekstil Geliştirme ve Pazarlama
62,34	Bahçe Bitkileri Üretimi ve Pazarlaması
62,31, 34	Tarım Ekonomisi
84,34	Ulaştırma ve Lojistik

1.3.Temel Alan Tanıtımı

İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı, özel sektör ve kamu sektöründe, işletme ve yönetim fonksiyonlarının tamamına ilişkin istihdam alanlarına ilişkin mesleğe (sektöre) yönelik alanları kapsamaktadır. Temel alandaki önlisans programlarında doğrudan sektöre (mesleğe) yönelik işgücü hazırlamak söz konusu iken, lisans programları mezunları da sektöre ilişkin insan kaynağı ve yönetici adayları olarak hazırlanabileceği gibi, işletme ve yönetim bilimlerinin bütün uzmanlık alanlarında, yönetim, pazarlama, finans, muhasebe, denetim, insan kaynakları yönetimi, kamu yönetimi ve siyaset bilimi gibi alanlarda yüksek lisans ve doktora dereceleri alabilir.

Bu temel alanda ISCED kodlarına göre yer alan programların Türkiye yükseköğretim kurumlarında mevcut programlarıyla önemli oranda uyumundan söz edilebilir. En aykırı farklılık gibi görünen hususun, Halkla İlişkiler programının Türkiye'deki uygulamada İletişim Bilimleri temel alanı altında yer alıyor olmasıdır. İşletme ve Yönetim Bilimleri temel alanındaki programların hemen tamamında mesleğe ve yükseköğretime ilişkin çalışma fırsatı bulunduğu düşünülmekte olup, bu nedenle hem yükseköğretime hem de mesleğe ilişkin yeterlilikler belirlenmeye çalışılmıştır.

1.4.Çalışma Grubu

Ünvanı	Adı, Soyadı	Kurumu
1 Prof. Dr.	Ömer TORLAK	Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dekanı
2 Prof. Dr.	Ekrem ERDEM	Erciyes Üniversitesi İİBF Dekanı
3 Prof. Dr.	Celal GÖLE	Ankara Üniversitesi SBF Dekanı
4 Prof. Dr.	Aydın Ziya ÖZGÜR	Anadolu Üniversitesi AÖF Dekanı
5 Prof. Dr.	Erhan ÖZDEMİR	İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekanı
6 Prof. Dr.	B. Zafer ERDOĞAN	Bilecik Üniversitesi İİBF İşletme Bölüm Başkanı

1.5.Çalışma Yöntemi

Çalışma grubu, 15 Mart 2010 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen yükseköğretim ulusal yeterlilikler çerçevesi ve temel alan çalışma grupları bilgilendirme konuşmalarından sonra Yükseköğretim Kurulu Bologna Uzmanı Prof. Dr. Metin TOPRAK başkanlığındaki ilk toplantısında, başkanını seçmiş ve sürece

ilişkin belirlemeler yapmıştır. Çalışma grubu başkanı Prof. Dr. Ömer TORLAK, yapılan bu toplantıyı özetleyen tutanağı 16 Mart 2010 tarihinde tutanak haline getirmiş ve çalışma grubu üyelerine elektronik posta ile ulaştırmıştır. Böylece ilk toplantıya katılamayan grup üyeleri de hızlı bir şekilde bilgilendirilmiştir. Bilahare 21 Mart 2010 tarihinde temel alan çalışma grubu kapsamına uygun bir taslak grup başkanı tarafından hazırlanmak suretiyle grup üyelerine yine elektronik posta yoluyla gönderilmiştir. Bu arada yine grup başkanı tarafından alan mezunlarının istihdamında önde olan kurum ve kuruluşlardan görüş almak amacıyla mülakat sorularını içeren bir taslak da üyelerin görüşlerine sunulmuştur. Grup üyelerinden görüşler 10 ila 15 gün içinde grup başkanına ulaşmıştır.

Bu arada, paydaşlardan alınacak mülakat için 10 sorudan oluşan forma son hali verilmiş ve grup başkanı tarafından Yükseköğretim Kurulu aracılığı ile KOSGEB, BDDK, TÜRMOB, TOBB, sendikalar, İŞKUR gibi alana ilişkin istihdam sağladığı düşünülen sektörün önde gelen kurumsal temsilcilerinden görüş istenmiştir. 12 Mayıs 2010 tarihinde grup üyeleri ile daha önceden kendilerine bilgi vermek ve onay alınmak suretiyle Eskişehir’de Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF’de 1 günlük çalışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Mazereti olmayan tüm grup üyeleri ve Prof. Dr. Metin TOPRAK’ın katılımı ile gerçekleştirilen çalışma toplantısı oldukça başarılı geçmiş ve temel alan yeterliliklerine ilişkin taslakta önemli mesafe alınmıştır. 11 Mayıs ila 1 Haziran 2010 tarihleri arasında İŞKUR, KOSGEB, TÜRK-İş ve BDDK olmak üzere dört kuruluş tarafından mülakatlar Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’na ulaştırılmış ve ulaşan bu mülakatlar da grup başkanına gönderilmiştir. 2 Haziran 2010 tarihinde grup üyelerinin taslak üzerindeki görüşlerini başkana ulaştırmalarının ardından başkan, Yükseköğretim Kurulu tarafından kendisine ulaştırılan TYYÇ Alan Yeterlilikleri Tanımlama Rapor Formatına uygun olarak hazırladığı temel alan yeterlilikleri dosyasını son kez gözden geçirmeleri amacıyla 5 Haziran 2010 tarihinde üyeler ile Prof. Dr. Metin TOPRAK ve Prof. Dr. Ahmet SELAMOĞLU’na göndermiştir. Üyelerden gelen son görüşler dikkate alınmak suretiyle 14 Haziran 2010 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Temel Alan Yeterlilikleri toplantısında sunulmak üzere rapora son hali 11 Haziran 2010 tarihinde verilmiş ve aynı tarihte elektronik posta ile ilgili birime ulaştırılmıştır.

Bu çalışmalar esnasında, grup üyesi olmamakla birlikte, grup üyelerinin önerisi ve onları temsil etmek ve katkı vermek üzere, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü öğretim üyeleri, Prof. Dr. Özlem ÖZKANLI ile Yrd. Doç. Ebru ERDOST ÇOLAK, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğretim üyeleri, Doç. Dr. İ. Cemil ULUKAN ve Yrd. Doç. Dr. A. Nurhan ŞAKAR Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Cengiz Hakan AYDIN, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Fatih YILMAZ çalışmalara katkılarını sunmuşlardır.

1.6. Paydaş Görüşleri

Çalışma grubunun tüm üyeleri kendi bölüm mezunlarına ilişkin gözlem ve tecrübelerinden kaynaklanan birikimleri ile ayrıca temel alana ilişkin belli başlı istihdam alan temsilcisi konumundaki kurum ve kuruluşlardan da Yükseköğretim Kurulu aracılığı ile 10 sorudan oluşan mülakat formları ile görüş istenmiştir. Yukarıda belirtilen dört kuruluştan gelen ve rapor ekinde yer alan cevaplar incelendiğinde, oldukça benzerlikler olduğu ve çalışma grubu üyelerinin mezunlara ilişkin birikimleri ile de örtüştüğü anlaşılmıştır. Temel alan yeterlilikleri raporunun hazırlanmasında bu şekilde paydaş görüşlerinin katkılarının önemli ölçüde dikkate alınması da mümkün olmuştur.

2.BÖLÜM: TEMEL ALAN YETERLİLİKLERİ (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

2.1. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)

2.1.1. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı ÖNLİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı) ¹						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖNLİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF-EHEA: Kısa Düzey	1. Alanında temel düzeyde bilgilere sahiptir.	1. Karar, uygulama ve davranışlarında işletmecilik ve yönetim alanına ilişkin edindiği bilgileri kullanma becerisine sahiptir. 2. Alana ilişkin bilgileri analiz etme, yorumlama ve değerlendirme becerisine sahiptir.	1. Kendisine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirir. 2. Uygulamada karşılaşılan ya da öngörülemeyen sorunlar için ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	1. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel olarak değerlendirir. 2. Öğrenme gereksiniminin sürekliliğini kavradığını gösterir. 3. Öğrenme gereksinimlerine yönelik programlara katılıma açık olur.	1. Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve beceriler düzeyindeki düşüncelerini ve önerilerini ilgililere yazılı ve sözlü olarak aktarır. 2. Çalışma arkadaşlarına yardıma yatkındır. 3. Avrupa Dil Portföyü A2 Genel Düzeyinde (en az alanındaki bilgileri takip edebilecek ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek kadar) yabancı dil bilgisine sahiptir. 4. Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.	1. Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlere uygun davranır. 2. Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir. 3. Değişime ve yeniliğe açıktır.

¹ İlgili temel alanda TYYÇ 5. Düzey (önlisans) Yükseköğretim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.1.2. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)²

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS EQF-LLL: 6. Düzey QF-EHEA: 1. Düzey	1. Alanında ileri düzeyde bilgilere sahiptir.	1. Alana ilişkin bilgileri çalışanlar ve ekip arkadaşlarına aktarabilme becerisine sahiptir. 2. Karar, uygulama ve davranışlarında alana ilişkin edindiği bilgileri kullanmak suretiyle verileri yorumlayabilme, analiz edebilme, sorunları tanımlayabilme ve çözüm önerileri getirebilme becerisine sahiptir.	1. Alana ilişkin konularda araştırma ve çalışma yapar. 2. Proje yürütücüsü ya da katılımcısı olarak proje hedeflerine uygun sorumluluk alır. 3. Örgüt/Kurum için amaç ve hedef belirler.	1. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel olarak değerlendirir. 2. Öğrenme gereksiniminin sürekliliğini kavradığını gösterir.	1. Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve beceriler düzeyindeki düşüncelerini ve önerilerini ilgililere yazılı ve sözlü olarak aktarır. 2. Mesleki alanda paydaşlarla etkili iletişim kurar. 3. Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır. 4. Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.	1. Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlere uygun davranır. 2. Örgütün/Kurumun paydaşlarıyla ilişkilerini analiz eder ve etkin biçimde yürütür. 3. Yenilikleri teşvik edebilme becerisine sahiptir. 4. Örgüte/kuruma ilişkin eleştirel düşündür. 5. Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir

² İlgili temel alanda TYYÇ 6. Düzey (lisans) Yükseköğretim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.1.3. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı YÜKSEK LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)³

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
7 YÜKSEK LİSANS EQF-LLL: 7. Düzey QF-EHEA: 2. Düzey	1. Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir. 2. Alanının ilişkili olduğu disiplinlerle etkileşimi açıklar.	1. Alana ilişkin bilgileri çalışanlar ve ekip arkadaşlarına aktarabilme becerisine sahiptir. 2. Alana ilişkin bilgileri analitik ve sistematik olarak analiz etme, yorumlama ve değerlendirme becerisine sahiptir. 3. Karar, uygulama ve davranışlarında alana ilişkin edindiği bilgileri kullanmak suretiyle verileri yorumlayabilme, analiz edebilme, sorunları tanımlayabilme ve çözüm önerileri getirebilme becerisine sahiptir.	1. Alana ilişkin uzmanlık gerektiren konularda bir çalışmayı bağımsız olarak gerçekleştirir. 2. Proje yürütücüsü ya da katılımcısı olarak proje hedeflerine uygun sorumluluk alır. 3. Örgüt/Kurum için vizyon, amaç ve hedef belirler.	1. Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel olarak değerlendirir.	1. Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve beceriler düzeyindeki düşüncelerini ve önerilerini ilgililere yazılı ve sözlü olarak aktarır. 2. Alana ilişkin çalışma yapanlarla iletişim kurar. 3. Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar. 4. Çalışma alanlarına ilişkin veri giriş ve analizlerini yapabilecek düzeyde bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.	1. Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlere uygun davranır. 2. Örgütün/Kurumun paydaşlarıyla ilişkilerini analiz edebilme ve etkin biçimde yürütür. 3. Alana ilişkin yapılacak çalışmalarda özgünlük ve katkı sağlar. 4. Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir.

³ İlgili temel alanda TYYÇ 7. Düzey (yüksek lisans) Yükseköğretim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.1.4. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı DOKTORA Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)⁴

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
8 DOKTORA EQF-LLL: 8. Düzey QF-EHEA: 3. Düzey	1.Yüksek lisans yeterliliklerine dayalı olarak alanındaki güncel ve ileri düzeydeki bilgileri özgün düşünce ve/veya araştırma ile uzmanlık düzeyinde geliştirir, derinleştirir ve alanına yenilik getirecek özgün tanımlara ulaşır. 2.Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar; yeni ve karmaşık fikirleri analiz, sentez ve değerlendirmede uzmanlık gerektiren bilgileri kullanarak özgün sonuçlar çıkarır.	1.Karar, uygulama ve davranışlarında alana ilişkin edindiği bilgileri kullanmak suretiyle verileri yorumlayabilme, analiz edebilme, sorunları tanımlayabilme ve çözüm önerileri getirebilme becerisine sahiptir. 2.Alana ilişkin bilgileri çalışanlar ve ekip arkadaşlarına aktarabilme becerisine sahiptir.	1.Alana ilişkin uzmanlık gerektiren konularda bir çalışmayı bağımsız olarak gerçekleştirir. 2.Proje yürütücüsü ya da katılımcısı olarak proje hedeflerine uygun sorumluluk alır. 3.Örgüt/Kurum için vizyon, amaç ve hedef belirler.	1.Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel olarak değerlendirir.	1.Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve beceriler düzeyindeki düşüncelerini ve önerilerini ilgililere yazılı ve sözlü olarak aktarır. 2.Alana ilişkin çalışma yapanlarla iletişim kurar. 3.Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Genel Düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar. 4.Çalışma alanlarına ilişkin veri giriş ve analizlerini yapabilecek düzeyde bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.	1.Alana ilişkin yapılacak çalışmalarda özgünlük ve katkı verir. 2.Örgüt/Kurum için stratejik plan yapar ve strateji geliştirir. 3.Örgüt/Kurum, iş ve toplumsal etik değerlere uygun davranır. 4.Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahiptir. 5.Yenilik arayışı içinde olma istekliliği gösterir.

⁴ İlgili temel alanda TYYÇ 8. Düzey (doktora) Yükseköğretim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.2. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)

2.2.1. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı ÖNLİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)⁵

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖNLİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF-EHEA: Kısa Düzey						

⁵ İlgili temel alanda TYYÇ 5. Düzey (önlisans) Mesleki Eğitim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.2.2. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)⁶

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS EQF-LLL: 6. Düzey QF-EHEA: 1. Düzey						

⁶ İlgili temel alanda TYYÇ 6. Düzey (lisans) Mesleki Eğitim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.

2.2.3. İşletme ve Yönetim Bilimleri Temel Alanı YÜKSEK LİSANS Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)⁷

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
7 YÜKSEK LİSANS EQF-LLL: 7. Düzey QF-EHEA: 2. Düzey						

⁷ İlgili temel alanda TYYÇ 7. Düzey (yüksek lisans) Mesleki Eğitim Profili mevcut ise tanımlanacaktır.